

การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการรับ - จัดส่งชิ้นส่วน สำหรับสายการประกอบ
รถมอเตอร์ไซค์

นิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ประจำปี ณ ดังนี้

นิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ประจำปี ณ ดังนี้

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์
คณะโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ประภากรณ์ ณัดงา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ของ
มหาวิทยาลัยนุรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
.....ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรหาร ลิลากุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไฟโรมัน เรือนชลกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรหาร ลิลากุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าที่รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ ของ
มหาวิทยาลัยนุรพา

.....คณบดีคณะโลจิสติกส์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ เช华รัตน์)
วันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคุณปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรหาร ลิลา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบริษัทกรีทศึกษา หัวหน้าและพนักงานทั้งฝ่ายผลิตและฝ่ายคลังสินค้าทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลของปัญหาต่าง ๆ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยรวมถึงการให้ข้อมูลที่ดีเพื่อใช้ประกอบการทำงานนิพนธ์นี้ ทำให้ ข้าพเจ้าสามารถศึกษาและค้นคว้าจนทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ส่งสอน ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัย รวมถึง เจ้าหน้าที่ของทางคณะ และเพื่อนร่วมชั้นเรียนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการการขนส่ง และโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา รุ่นที่ 9/1 ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการช่วยเหลือกันตลอด การเรียน

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และพี่ ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัย เสมือนมา

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นกตัญญูแด่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และ ประสบความสำเร็จมาจนทราบเท่าทุกวันนี้

ประภากรณ์ ณัดางาน

54920017: สาขาวิชา: การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์; วท.ม. (การจัดการขนส่งและโลจิสติกส์)

คำสำคัญ: การศึกษาการทำงาน/ ระบบการผลิตแบบลีน

ประการณ์ ตนดงงาน: การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการรับ จัดส่งชิ้นส่วนสำหรับ
สายการประกอบรถมอเตอร์ไซค์ (AN EFFICIENCY IMPROVEMENT FOR THE PARTS
SUPPLYING PROCESS INTO MOTORCYCLE ASSEMBLY LINES) อาจารย์ผู้ควบคุมงาน
นิพนธ์: พศ.บรรหาร ลิตา, Ph.D., 114 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอการวิเคราะห์และปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการรับ - จัดส่ง
ชิ้นส่วนจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานงานประกอบรถมอเตอร์ไซค์ การประเมิน
ประสิทธิภาพของกระบวนการจะประเมินจากดัชนีค่านิเวศการทำงาน ต้นทุนบรรจุภัณฑ์ Stock
Level และพื้นที่จัดเก็บที่ต้องการ จากการศึกษาระบวนการปัจจุบันพบว่าดัชนีเหล่านี้มีค่าสูงกว่า
เป้าหมาย เนื่องจากมีขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์คัดแยกเพื่อการจัดเรียงจากโรงงานผลิตก่อนนำส่งไปยัง
โรงงานประกอบซึ่งจะต้องทำการรับรองบรรจุภัณฑ์เพื่อนำชิ้นส่วนสำเร็จมาจัดเรียงใส่รถเข็นตามลำดับ
งาน ส่งผลให้เสียเวลาและต้นทุนบรรจุภัณฑ์ งานวิจัยนี้จึงนำเสนอแนวทางการปรับปรุงโดยตัด
ขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์และทำการจัดเรียงใส่รถเข็นที่โรงงานผลิตชิ้นส่วน ผลการดำเนินการพบว่า
สามารถลดเวลาการทำงานของชิ้นส่วนสำเร็จ 5 ประเภท จาก 131.46 นาที/ สัปดาห์ เป็น 55.47 นาที/
สัปดาห์ ลดต้นทุนค่านิเวศการทำงานจาก 4,605,110 บาท/ ปี เป็น 639,600 บาท/ ปี ลด Stock Level
จาก 1 สัปดาห์ เป็นการคำนวณจุดสั่งชิ้นส่วนสำเร็จเพื่อมาเติมเต็มใหม่ (Reorder Point: RP) ตามแผน
ความต้องการในการผลิตล่วงหน้า 2.5 วัน ลดพื้นที่จัดเก็บโดยรวมจาก 50.8 ตารางเมตร เป็น 41.9
ตารางเมตร จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงกระบวนการทำงานส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญ

54920017: MAJOR: TRANSPORT AND LOGISTIC MANAGEMENT;
M.Sc. (TRANSPORT AND LOGISTIC MANAGEMENT)

KEYWORDS: WORK STUDY/ LEAN PRODUCTION

PRAPAPORN THANATNGAN: AN EFFIEIENCY IMPROVEMENT FOR THE
PARTS SUPPLYING PROCESS INTO MOTORCYCLE ASSEMBLY LINES. ADVISOR:
ASST. PROF. BANHAN LILA, Ph.D., 114 P. 2013.

This research presents the analysis and improvement of efficiency for the supply system of parts from the fabricating plant to the assembly plant. The efficiency was evaluated through cycle time, packaging cost, stock level, and storage area. The study of the current process indicated that these indexes were higher than their targets cause by unnecessary procedures. The steps were set to packed all parts at the fabricating plant before transferring to be unpacked and sequenced into trolley at the assembly plant which resulting in waste of both time and packaging cost. This research proposed the improve procedure that eliminate the packing step and sequence all parts into the trolley before transferring to the storage area of the assembly plant.

Implementation of such procedure led to the reduction of cycle time from 131.46 minutes/ week to 55.47 minutes/ week, reduction of packaging cost from 4,605,110 baht/ year to 639,600 baht/ year, stock level from 1 week to 2.5 days, and storage areas from 50.8 square meters to 41.9 square meters, respectively. Thus, it can be concluded that the improvement processes resulting in increasing overall performance significantly.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	2
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
การจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management)	4
การจัดการวัสดุคงคลัง (Inventory Management)	6
หลักการเบื้องต้นในการเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรม.....	8
ระบบการผลิตแบบลีน (Lean Production).....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ศึกษาระบรวมข้อมูลการทำงานของผู้ประกอบการต่อรากในปัจจุบัน	23
ศึกษากระบวนการรับ - จัดส่งชิ้นส่วนสำเร็จรูปที่ทำการจัดลำดับงาน (Sequencing Process)	29
4 ผลการวิจัย.....	31
วิเคราะห์ข้อมูลและบ่งชี้ปัญหา	31
กำหนดแนวทางการปรับปรุงรูปแบบกระบวนการจัดลำดับชิ้นส่วน	52
ประยุกต์แนวทางการปรับปรุงรูปแบบกระบวนการจัดลำดับชิ้นส่วน	54
ติดตามผลการปรับปรุงรูปแบบกระบวนการจัดลำดับชิ้นส่วน	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป และอภิปรายผล	73
สรุปผล	73
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	81
เวลาการทำงานก่อนปรับปรุง	82
เวลาการทำงานหลังปรับปรุง	102
ประวัติย่อผู้วิจัย	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ประเภทและจำนวนชิ้นส่วนสำเร็จที่ผลิตจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนแล้วถูกจ่ายเข้าสู่สายการประกอบของโรงงานประกอบอุตสาหกรรมต์	34
4-2 ค่าใช้จ่ายบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนที่ผลิตจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนแต่ละประเภท.....	46
4-3 ค่าใช้จ่ายด้านแรงงานของกระบวนการบรรจุภัณฑ์และกระบวนการจัดลำดับงาน	47
4-4 ความถี่ในการขนส่งของชิ้นส่วนสำเร็จที่ผลิตจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนแต่ละประเภท..	47
4-5 ค่าใช้จ่ายด้านเชื้อเพลิงของรถ 6 ล้อ สำหรับการขนส่งชิ้นส่วนสำเร็จจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์.....	49
4-6 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งของชิ้นส่วนสำเร็จรายปีจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนสำเร็จไปยังโรงงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์	50
4-7 พื้นที่ที่ใช้จัดเก็บชิ้นส่วนที่ซัพพลายจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์.....	51
4-8 ความต้องการรอยเลย์ในกระบวนการจัดลำดับงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วน.....	61
4-9 รายละเอียดในการดำเนินงานซ่อมบำรุงรอยเลย์.....	62
4-10 ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานซ่อมบำรุงรอยเลย์	62
4-11 ค่าใช้จ่ายด้านแรงงานของกระบวนการจัดลำดับงานโรงงานผลิตชิ้นส่วน.....	63
4-12 จุดสั่งชิ้นส่วนสำเร็จเพื่อมาเติมเติม (Reorder Point: RP) ที่เหมาะสมสำหรับการซัพพลายชิ้นส่วนจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์.	63
4-13 ความถี่ในการขนส่งของชิ้นส่วนสำเร็จที่จัดลำดับงานจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนแต่ละประเภท	65
4-14 ค่าใช้จ่ายด้านเชื้อเพลิงของรถ 6 ล้อ สำหรับการขนส่งชิ้นส่วนสำเร็จที่จัดลำดับงานจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์.....	66
4-15 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งของชิ้นส่วนสำเร็จที่จัดลำดับงานรายปีจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์.....	67
4-16 พื้นที่ที่ใช้จัดเก็บชิ้นส่วนสำเร็จที่จัดลำดับงานซัพพลายจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยังโรงงานงานประกอบอุตสาหกรรมต่อร์ไซค์	67
4-17 เปรียบเทียบเวลาการทำงานก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง	69
4-18 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการใช้บรรจุภัณฑ์และค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรอยเลย์.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-19 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน.....	70
4-20 เปรียบเทียบความถี่ และค่าใช้จ่ายในการขันส่งชิ้นส่วนสำเร็จ	71
4-21 เปรียบเทียบพื้นที่ที่ใช้จัดเก็บชิ้นส่วนสำเร็จ	72
5-1 เปรียบเทียบความถี่ และค่าใช้จ่ายในการขันส่งชิ้นส่วนสำเร็จ	75
5-2 เปรียบเทียบพื้นที่จัดเก็บชิ้นส่วนคงคลัง.....	76
ภาคผนวก-1 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทห่อไอเสียปั๊จจุบัน	83
ภาคผนวก-2 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00001 ปั๊จจุบัน	87
ภาคผนวก-3 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00002 ปั๊จจุบัน	91
ภาคผนวก-4 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00003 ปั๊จจุบัน	94
ภาคผนวก-5 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00004 ปั๊จจุบัน	98
ภาคผนวก-6 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทห่อไอเสียหลังปรับปรุง.....	103
ภาคผนวก-7 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00001 หลังปรับปรุง.....	106
ภาคผนวก-8 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00002 หลังปรับปรุง.....	108
ภาคผนวก-9 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00003 หลังปรับปรุง.....	111
ภาคผนวก-10 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00004 หลังปรับปรุง.....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 วัสดุคงคลังในเครือข่ายโซ่อุปทาน	7
2-2 การศึกษาการทำงาน	15
3-1 ขั้นตอนดำเนินการศึกษางานวิจัย.....	22
3-2 แผนผังของคลังสินค้า.....	24
3-3 พื้นที่การโหลดรับสินค้า.....	25
3-4 ขั้นจัดเก็บสินค้าและช่องทางการหยิบสินค้า.....	26
3-5 ขั้นตอนการให้ผลของชิ้นส่วนที่ต้องจัดลำดับงานจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนไปยัง โรงงานประกอบปีจุบัน	30
4-1 ขั้นตอนการทำงานกระบวนการรับ - จัดส่งชิ้นส่วนสำเร็จก่อนการปรับปรุง	32
4-2 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทห่อไอเสียปีจุบัน	35
4-3 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00001 ปีจุบัน	37
4-4 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00002 ปีจุบัน	39
4-5 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00003 ปีจุบัน	41
4-6 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ - ถอดบรรจุภัณฑ์ ของชิ้นส่วนสำเร็จประเภทโครงประกอบรุ่น A00004 ปีจุบัน	43
4-7 ขั้นตอนการทำงานกระบวนการรับ - จัดส่งชิ้นส่วนสำเร็จหลังการปรับปรุง.....	53
4-8 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทห่อไอเสียหลังปรับปรุง	55
4-9 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00001 หลังปรับปรุง	56
4-10 ผังการให้ผลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00002 หลังปรับปรุง	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-11 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00003 หลังปรับปรุง	58
4-12 ผังการไหลของกระบวนการแสดงขั้นตอนการบรรจุภัณฑ์ของชิ้นส่วนสำเร็จ ประเภทโครงประกอบรุ่น A00004 หลังปรับปรุง	59